

پروژەى «پەپوولە» بۆ مىندالانى كورد ۹

دەزگای چاپ و بلاوكردنه وهى

ئاراس

زنجیرهى روشنبیری

خاوهنى نىمىياز: شهوكەت شىخ بەزەدىن

سەرنووسەر: بەدران ئەحمەد ھەبىب

***

كتىب: پەروىن و دوو سمۆرەى بەدفعەر
ئامادەكردن و وىنەكيشانى: يوسف عەبدولقادر

بلاوكرهوى ئاراس- ژماره: ۶۵

دەرھىنانى ھونەرى: شكار عەفان نەقشبەندى

بىت لىدان: دلاوەر صادق ئەمىن

چاپى يەكەم - چاپخانەى وەزارەتى پەروەردە

ھەولتەر- ۲۰۰۱

لە كىتبخانەى بەرپۆەبەرايەتتى گشتى روشنبیری و ھونەر

ژماره (۱۹۲) ى سالى ۲۰۰۱ ى دراوہتى

***

پەروىن و دوو سمۆرەى بەدفعەر

يوسف عەبدولقادر رەسول

پهروين و دوو سمۆرهى بهدفهري

جاريكيان دوو سمۆرهى بهدفهري دۆستى يهكتر بوون، به يهكهوه دهژيان و ياريان دهكرد، ههموو كات حهزيان لهوه دهكرد گالته به خهلك بكن و رابويړن و پيښكهن، يهك له كارهكانيان ئهوه بوو گويزيان دهخوارد و پهلكهكهيان به خهلك دا دهدا.

تا رۆژيكيان پهرويني كيژۆلهى ناسك و ژير و جوان له ناو باغهكهدا دهروا، تا دهگاته بن دار گويزهكه، سمۆرهكانيش ههروكو پيشوو ههندي گويز دهخون و پهلكهكانيش به پهرويني ژير و ئاقل دا دهوات، پهروينيش كه چاوى ليسان دهبيت به خيرا پهلكه گويزهكان دهگريتهوه و به زهردهخهنه و روويهكى خوشهوه دهليت: سمۆره ئازيزهكانم زور سوپاستان دهكهم بۆ ئه و دياريه به نرخ و جوانه، دهزانم زهمهتتان كيشاوه و چاوهروانى منتان كردوه بۆ ئهوهى ئه و دياريهه م پى بدن، ههركيزاو ههركيز له يادى ناكهم بويه ههرو ئه وورق ئه و پهلكه گويزانه رهنكاو رهنك دهكهم و دهيكهم به ملوانكه و له ملي خوڻى دهكهم كه ههردهم ئيوه دلسوزم له ياد بيت.

پهرويني ميهرهبان به و كردهوه ژير و ئاقلانهى خوڻى وای له سمۆرهكان كرد، كه ههست به پهشيمانى بكن و جاريكى تر بير لهوه نهكهنهوه گالته به خهلك بكن.

باز و چۆلهكه

چۆلهكه يهك به سهر لقه دارىكه وه دهنيشى و ورد ورد سهيرى بازىك دهكات، كه خهريكه گويژىك دهشكىنى و دهيهوى بيخوات؛ به لام دياره بوى ناشكى و ههولكهانى بى سوود دهن، ئينجا چۆلهكهكه پى دهلئيت:

«بازى هاوړيم من پيم وايه قهت بهم شيويه ناتوانى ئەم گويژه بشكىنى».

بازهكهش به سهر سوورمانه وه تى دهروانى و لى دهرسى و دهلئيت:

«ده باشه ئەگەر ئەتۆ هينده زيرهك و شارهزاي دهرموو پيم بللى چۆن دهشكى».

چۆلهكهكه له وهلامدا دهللى زور ئاسانه، ئەگەر گويژهكه لاي من بوايه، بهم ئاسمانه دا دهرپيم و دهرپيم تا به تهواوى بۆ قولايى ئاسمان بهرز دهبوموه وه و زوريش له زهوى وه دوور دهكه وتمه وه، ئينجا گويژهكه له بهرزاييه فرى دهاديه خواره وه، ههلبهته كه به زهويش دهكهوت زور به ئاسانى دهشكا و، ئيتتر منيش دههاتمه خواره وه و دهمخوارد».

بازهكه هه زوو دهللى؛ به راستى بير و بۆچوونىكى باشه، ئەوا منيش وا دهكه م. ئيتتر بازهكه به ره قولايى ئاسمان دهرپى و، دهرپا و دهرپا تا زور له زهوى وه دوور دهكه و پته وه و، له بهرزاييه دا گويژهكه تى هه لدهداته سهر زهوى و دهشكى، به لام چۆلهكهكه له خواره وه چاوهروانى كهوتنه خواره وهى گويژهكه دهكات، كه بازهكه دپته خواره وه و له سهر زهوييهكه دهنيشپته وه دهبينى نه گويژ و نه چۆلهكه نه ماون، بهلكو تهنه پهلکه گويژهكه له وى كهوتوه.

بويه منداله خو شه ويسته كان؛ ده بى له وه به ناگا بن، كه نامۆژگار ييهك وه رده گرن، نابى تا به تهواوى له ئەنجامه كهى دنيا نه بيت جى به جى بكه يت. چونكه بهر له وهى كارىك ئەنجام بده يت، ده بى لى دنيا بيت.

کۆمەلە کەرۆشکێک

چەند کەرۆشکێک خێزانیکی بەختەوهریان پێک هێنابوو، هەر هەموویان لە گوندێکدا پێکەوه دەژیان و، وایاندهزانی گوندهکه لهوان زیتەر هیچ کەسیکی دیکەى تێدا نییه... رۆژێکیان هەموویان بە یەکەوه لە نیو باغێکدا یارییان دەکرد، یەکیکیان گۆی لە کێژۆلەیهک بوو بە دایکی خۆی دەگوت:

«دایە گیان سەیر کە ئەم بێچووه کەرۆشکەکانە چەند جوان یاری دەکەن»
کەرۆشکەکان کە ئەم قەسەیان گۆی لێ بوو، یەک بە یەکی دەگوت: ئایا ئێمە کەرۆشکی تەواوین، یان بێچووین.

ئەوهی زۆرتیش بۆ کەرۆشکەکان مایهێ سەرسوورمان بوو، ئەوه بوو دایکی کێژۆلەکش وهلامی کچهکهی خۆی دایهوه و گوتی: راسته ئەم بێچوانه بێچووی مراوین، کچهکهشی گوتی؛ راست دهکهیت دایه گیان.

لەملاشهوه بێچووه کەرۆشکەکان بە سەرسامیهوه به دواى ئەو وهلامه دا دهگهرا، کە ئەوان بێچووه کەرۆشکەکان یان بێچووه مراوین.
یەکیکیان گوتی:

«خۆ ئەگەر من بێچووه مراوی بوومایه، دهباوایه بچمه نیو ئاوهکه و مهلهم بکر دایه، کە مهلهيش نازانم».

یەکی لە کەرۆشکەکان گویچکهی خۆی خوراند و، گوتی:
«من ئەوه نازانم، ئەگەر کەرۆشکم یا بێچووه کەرۆشک، یان بێچووه مراوی، تهنه ئهوهی من ههستی پێ دهکهم و دهیزانم، برسیمه و دلنیشم لهوهی که به راستی برسیمه، بۆیه هەر هەموویان دەستیان بە خواردن کرد».

مندالە ئازیزهکان؛ دهبێ ئەوه بزانی، که مرۆف به قسهی خهڵکی کهم نابیتهوه و، ئەوهی ههیه هەر ئەوه؛ بهلام گرنگی لهوه دایه، که مرۆف له ژياندا کۆل نه دات.

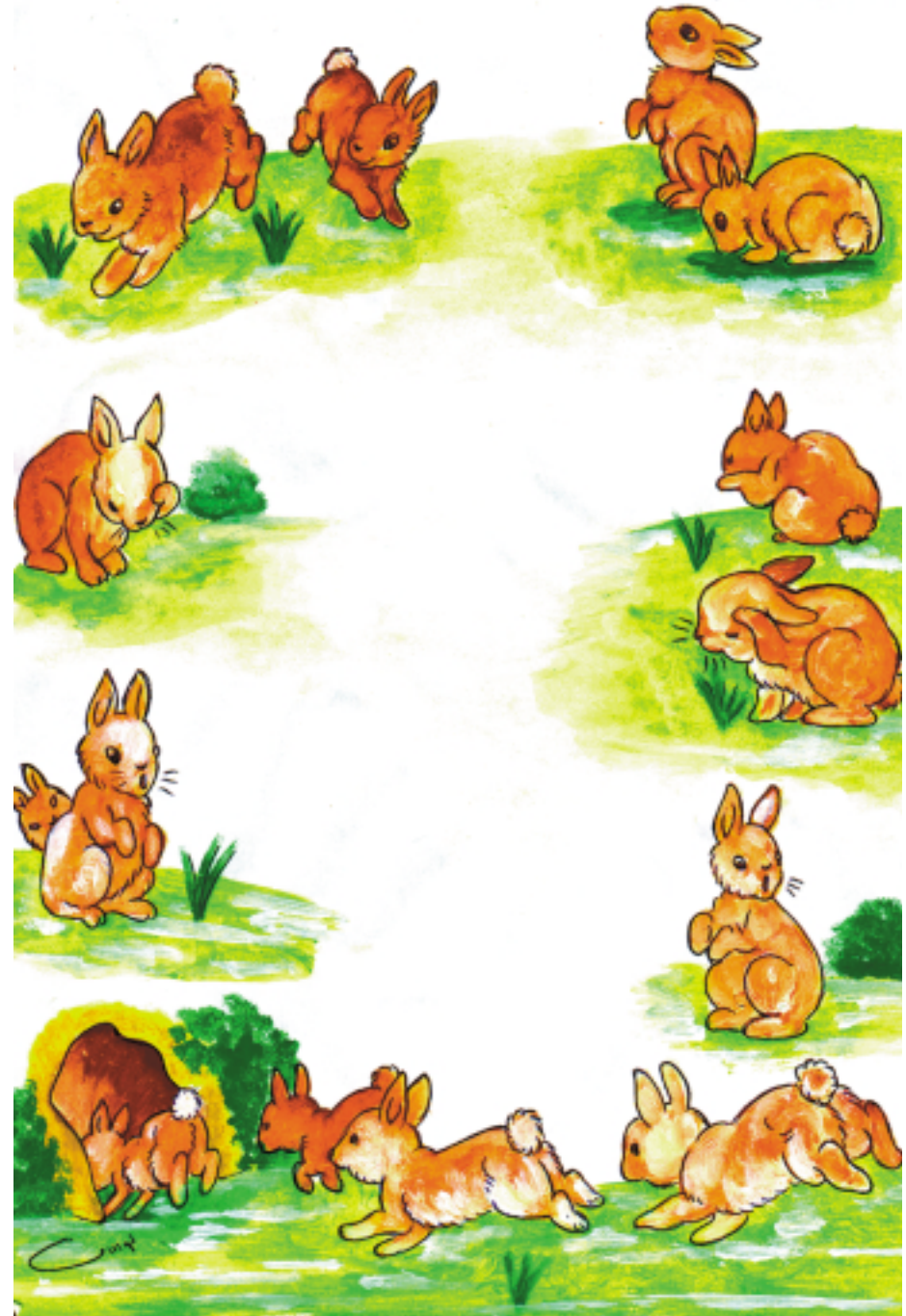

خانووہکھی کیسہ ل

رؤژیکیان کیسہ لیک دہگاتہ مشکیکی دؤستی خؤی و زؤر گلہیی له وهزعی خؤی دہکا و، دہ لیت: «ہہموو کہس خانووی تایبہ تیی خؤی ہہیہ، کہ تاییدا بژی، تہنہا من نہ بی ہیچم نییہ، ہہر ئہمروؤش له دارستان سہردانی کہرویشکی دؤستی خؤم کرد، ئہویش خانووی خؤی ہہبوو، چاوم بہ ئہسپہکانیش کہوت ئہوانیش تہویلہی خؤیان ہہبوو، ہہموویشی لہدار دروست کرا بوو، بالندہ و بہرازہکانیش خانووی تایبہ تیی خؤیان ہہیہ، ہہتا تؤش خانووی تایبہ تیی خؤت ہہیہ».

ئینجا مشککہکہ و ہلامی دہداتہوہ و دہ لیت: دؤستی ئازیزم ئہتؤش خانوویکی زؤر خؤشت ہہیہ؛ بہ لام وا دیارہ ہہستی پی ناکہیت، خؤ دہتوانی بو ہہر شوینیک بچی لہ گہل خؤتدا بیبہیت، تہنانتہ ئہگہر بارانیش بباری تؤ تہر نابی، لہ کاتی مہترسیشدا دہچیتہوہ نیو خانووہکھی خؤت.

کیسہ لہکہش له و ہلامدا دہ لی؛ بہ لی زؤر راستہ خانووہکھی من له سہر پشتی خؤمہ، ہہر بویش خودای مہزن و دلؤقان ہیندہ بہخشنده و خاوہن بہزہییہ ہیچ کہسیکی له بیر نہ کردوہ.

به رخ و که نغهر

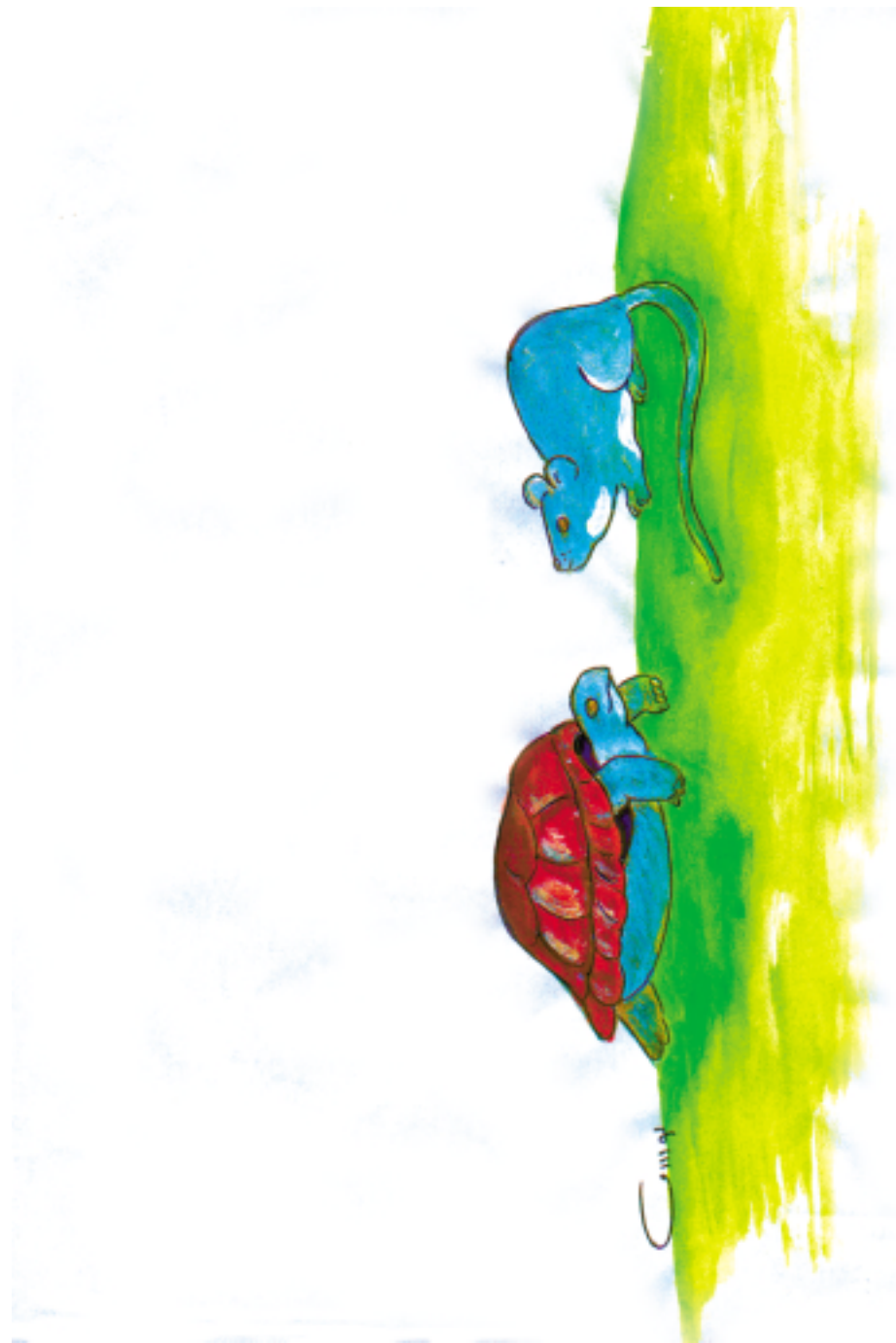
دهگیرنهوه و دهلین؛ که نغهریک بۆ دوو روژان بیچووهکهی جی دههیلّی، له ئاکامدا تهنهایی بیزارى دهکات و، زوریش غه ریبی بیچووهکهی دهکات و ئوقرهی له بهر ده بریت.

ئهمسهر ئه و سه ری دارستانه که دهکات و، له ئازلهکانی نیو دارستانه که ده پرسى؛ ئایا که سیان بیچووهکهی ئهوی دیوه یان نا؟!

له ئه نجامدا که نغهر له گه لّ زه رافه و فیلدا ده که ویتته وتووێژ و پیدیان ده لّیت؛ ئای که ته نیایی چهند ناخۆشه! بیگومانم له وهی، که هیچ له وه خۆشتر نییه بیچووهکهی خۆت له باوهش بیت.

که نغهر به سه رسامییه وه هه ر چاوی بۆ ئه وه ده گیرا؛ به لکو ئه وه خوايه و بیچووهکهی خۆی بدۆزیتته وه، له پر له کیتلگه یه کدا میگه له مه ر و مالآتیکى به دی کرد، له و میگه له دا چهند مه ریکى ده ناسین، سلّوی لّی کردن و ئه وانیش به خیره اتیان لّی کرد، مه ریکیان پی ی ده لّی: که نغهر گیان ده زانم که ته نیایی بۆ تو ناخۆشه، من تازه ئه م به رخه م پهیدا بووه، ده کرئ له گه لّ خۆتدا بیبهی بۆ ئه وهی تو ش به ته نیایی نه مینیتته وه و، ئه ویش که سه ریری دارستانه که دهکات نهختی شارهزا ده بی و چاویشی ده کریتته وه.

ئیتتر که نغهره که به وه پهری خۆش حالیه وه زور زور سوپاسی مه ره که دهکات و، به رخه بچووه که هیش ده خاته شوینی بیچووه که یه وه و، ئیتتر له وه به دوا قهت به ته نیایی ناسوو پیتته وه.

تاووس و کهلهباب

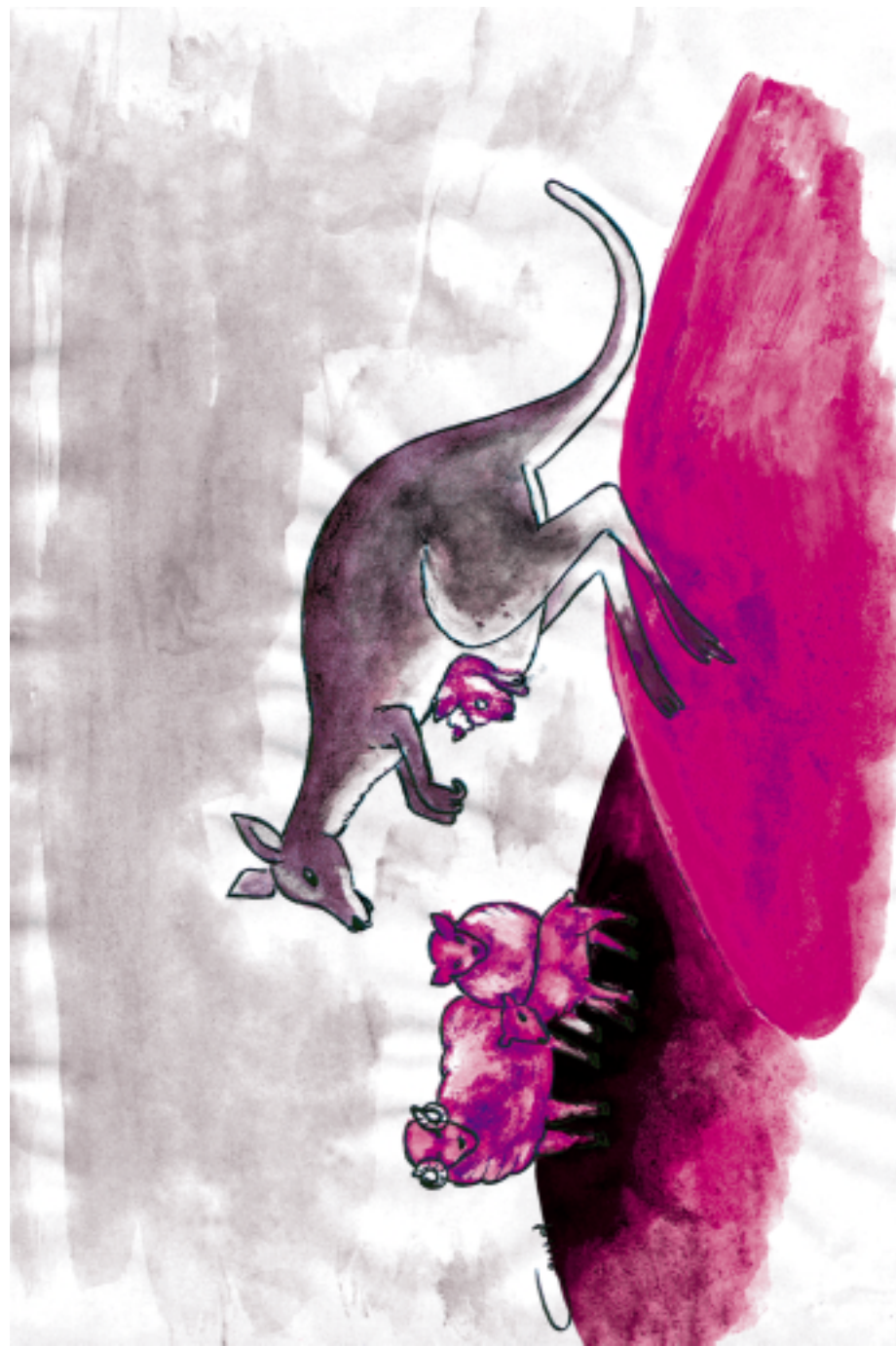
رۆژیکیان تاووسیک و کهلهبابیک له باخیک دا دسوورانوه، تاووسهکه به کهلهباکه دهلیت:

«دهزانی کلکهکهی من له کلکهکهی تو درپژتره!».

کهلهبابهکه دهلیت؛ بهلام کلکی من رهنگهکانی زۆر جوان و سهرنج راکیشن. تاووسهکه له وهلامدا دهلی: بهلام دهبی تۆش ئهوهت له بیر نهچیت، که من وهنهبی ههه تهنها کلکهکهم رهنگا و رهنگ بیت؛ بهلکو روخسارهکهیشم به رهنگی شین و کهسک و زهرد رازاوهتهوه.

بهلام ئهوهی زۆر سهیر بوو تاووسهکه نهیدهزانی نیو باخهکه ههموو قوراوه و ئهویش کلکهکهی هینده درپژه به دوایدا دهخشی و ههه بۆیه ههمووی قوراوی و ناشیرین بووه و، رهنگی قاوهیی دهنوینی، لهبهه ئهوه کهلهبابهکه پیی دهلیت:

ده توخوا سهیری کلکهکهی خۆت بکه، که یهه پارچه قاوهیی بووه و، سهیری کلکی منیش بکه چهنده جوان و رهنگا و رهنگه و، که تیشکی خۆر لیی دهادت دهبریفیتهوه و ههموو رهنگهکان دهنوینی... بۆیه وا چاکه بهه لهوهی قسهیههک بکهیت لیی ورد بیتهوه و له راستیهکهیدا دلیا بیت.

گورگه و له پیستی مه‌ر دایه

جاریکیان گورگیک له دلی خویدا ده‌لی:

«بۆ من وا خۆم ماندوو بکه‌م و، له به‌یانیه‌وه تا ئیواره خه‌ریکی راوکردن بم و ئەزیه‌ت بکیشم، باشتر وایه پیسته‌ی مه‌رێک له‌به‌ر بکه‌م و، خۆم له‌نیو میگه‌لیکدا بشارمه‌وه، دیاره ئه‌وسا هیچ که‌سێک هه‌ستم پێ ناکاو و ده‌زانن منیش مه‌رم، ئیتر به‌ ئاره‌زووی خۆم و بێ ماندوو بوون کام مه‌ر قه‌له‌وه ده‌یخۆم».

منداله ئازیزه‌کان؛ بۆ روژی دواتر گورگه‌که مه‌رێکی مردوو که‌وڵ ده‌کات و پیسته‌که‌ی له‌به‌ر ده‌کا و ده‌چێته نیو میگه‌له مه‌رێکه‌وه و له‌نیو میگه‌له‌که‌دا خۆی هه‌شار ده‌دات، که شه‌و راده‌شکێ و دنیا ئارام و بێ ده‌نگ ده‌بیت بریاری ئه‌وه ده‌دات کام مه‌ر جوان و قه‌له‌وه بیکا به‌ خواردنی ئه‌و شه‌وه‌ی خۆی، له‌ به‌د به‌ختی خۆی، گورگه‌که، هه‌مان شه‌و شوانه‌که‌یش ئه‌وه‌ی به‌ خه‌یالدا دیت، که کام مه‌ر له‌ میگه‌له‌که‌دا قه‌له‌وه سه‌ری ببری و بیخوات، بۆیه چه‌قویه‌کی که‌وره و تیژ هه‌له‌گرێ و به‌و شه‌وه تاریکه به‌ دوا‌ی مه‌رێکی قه‌له‌ودا ده‌که‌ری و هه‌رچی چۆنی بێ شتیکی وه‌به‌ر ده‌ستان ده‌که‌وی و سه‌ری ده‌بڕی، که دنیا نه‌ختی رووناک دادی ده‌بینی گورگیکێ نیو پیسته مه‌رێکی سه‌ر بریوه، ئینجا بۆی روون ده‌بیته‌وه، که گورگه‌که بۆ مه‌رامی خۆی له‌نیو پیسته مه‌رێکدا خۆی شارده‌وته‌وه.

منداله ئازیزه‌کان؛ ده‌بی پهنده‌م چه‌په‌رکه‌ وه‌ر بگرین، چونکه ئه‌وه‌ی بۆ به‌رژه‌وه‌ندی خۆی په‌نا بۆ خۆ گۆڕین به‌ریت زه‌ره‌ر و زیانی زۆری پێ ده‌گات و، له‌ ئاکامیشدا په‌شیمانی دادی نادات.

ماسی گر و ماسییه کی بچکۆله

جاریکیان ماسیگریک هر له بهیانیهوه تا ئیواره ههولێ ئهوه دهوات ماسییهکی بچووک بگریت؛ بهلام ماسییه بچووکهکه زۆری لی دهپاریتهوه و پێی دهلیت:

ئهی راوچی خۆ تۆ خۆت دهمبینی، که چهند بچووکم و بهشی ژهمیکی باشی تۆ ناکهم، ئهگەر بهرهللام بکهیت و بگهڕیمهوه نیو ئاوهکه تا ماوهیهکی دیکه گهوره دهم، ئهوسا که جاریکی دیکه هاتیهوه بۆ راو کردن ئهوه دهتوانی بگری و ژهمیکی باشت دهست دهکهویت.

بهلام لهبهر ئهوهی ماسیگرهکه ئهو رۆژه هر تهنها ئهو ماسییه بچووکهی راو کردبوو، بۆیه نهیدهویست به دهستی بهتالهوه بگهڕیته مالهوه و، دهیهویست هر هیچ نهبی شتیک لهگهڵ خۆیدا بباتهوه، بۆیه به ماسییه بچووکهکهی گوت:

«ئهگەر ئهوهی تۆ له منی داوا دهکهیت ئیستا بیکهم، رهنکه جاریکی دیکه تۆ نهبینمهوه، بۆیه بۆ من وا باشتره ئهوهی دهستم کهوتوو له دهست خۆمی نهدهم بۆ ئومیدیکی وا، که دلنیام بهدی هاتنی مهحاله.

ئیتیر ماسیگرهکه زۆر شوکری خوی کرد و، ماسییه بچووکهکهی بهرهللا نهکرد و بهرهو مال گهرايهوه.

منداله ئازیزهکان، لهمهدا بۆمان دهردهکهویت، که:
«ئهوهی به کهم رازی نهبیت، به زۆریش رازی نابیت»

شیر و کهرویشک و ناسک

روژیکیان شیریک خه ریکی راو ده بی و زور نه ملاو نه ولا دهکات و ماندوو ده بی و هیچیشی دهست ناکه ویت و، پشوویهک ده دات، له و کاته دا چاوی به کهرویشکیک دهکه و بی، که له نیو میزگیکا خه وتوو، له دلی خویدا ده لیت:

«نای که کهرویشکیکی به له زهته، وا چاکه بیگرم و بیخوم»؛ به لام شیره که بهر له وهی په لاماری کهرویشکه که بدات و بیگریت، نه ختیک له و لاتر ناسکیک به دی دهکات و ده لیت:

«خو نه مهیان ناسکه و ژهمیکی چه ورتتر و باشته، وا چاکه نه مهیان بگرم و بیخوم، چونکه نه م کهرویشکه بچوکه هرگیز من تیر ناکات».

نیتر واز له کهرویشکه که دینی و دهکه ویتته دواي ناسکه که؛ به لام له بهر نه وهی ناسکه که زور خیرا را دهکات، هر چه ندی هه ول ده دات بوی ناگیری و ناسکه که هی له کیس ده چیت و لی بزر ده بیت، که ده شگه ریتته وه بو نه وهی کهرویشکه که بگری و بیخوات، ده بینی نه ویش له و شوینه نه ماوه و رویشتوو، نیجا زور په شیمان ده بیتته وه و ده لیت:

«له راستیدا وا باش بوو مادامه کی خواردنه که مه کهم له بهر ده ستدا بوو پی رازی بوومایه، نه وهک به دواي خواردنیکی دیکه ی چه ورتتر عه ودا ل بوومایه، که له بهر ده ستدا نه بوو و، لیشم دوور بوو، بویه نه نه میانم دهست که وت و، نه نه ویانیشم بو گیرا.

کهواته مندال له نازیزه کان ده بی مروف به وه رازی بی، که به دهستی دهکه ویت، چونکه چوله که یه کی نیو دهست له کوتریکی سهر داریک باشته و، په شیمانیش بی سوود و ناکامه.

ئەو كەرويشكەي كلكەكەي بزر ببوو

سەر لەبەيانىيەك كەرويشكى دارستانەكە زوو لە خەو ھەلەستى و خۆي ئامادە دەكات و بەرەو بازار بەرپى دەكەوئىت بۆ ئەوھى ھەتا زووھ بە كرىنى خاسە باشەكان پابگات. لە رىگا تووشى كەرويشكىكى دۆستى نىزىكى دەبئىت، دواي چاك و چۆنى، كەرويشكەكەي دۆستى پىي دەلئىت:

دۆستە ئازىزەكە، خىرە بۆ وا بە پەلەي، ئەي كوا كلكەكەت، ناكرى بزر كرىدبئىت؟. كەرويشكەكەي دارستان زۆر تەنگا و دەبى و، دەپەوي دلى خۆي بداتەوھ، كە ئەوھى دۆستەكەي دەلئىت راست نىيە؛ بەلام كە سەبرى دواوھى خۆي دەكات، دەبئى راستە و كلكەكەي نەماوھ، بە تايەتەي كە لەوھ دلىا بووھ شەوي پيشتر بەر لەوھى بخەوئىت كلكەكەي پئوھ بووھ، بۆيە زۆر خەمبار دەبى و خاس كرىنەكەي ھەر لەبىر دەچئتەوھ و بە چ رىگايەكدا چووھ بە ھەمان رىگادا دەگەرئتەوھ، بەو ھىوايەي كلكەكەي بدۆزئتەوھ؛ ئىتر ھەر چەند سەبرى ئەملاو ئەو لاي رىگاكە دەكات بى سوود دەبئىت و كلكەكەي بۆ نادۆزئتەوھ، كە دەشگەرئتەوھ مال، لەوئش زۆر دەگەرئى و ھەر نايدۆزئتەوھ، لە ئەنجامدا زۆر ماندوو دەبى و بى ئومئدئش دەبى، بۆيە جل و بەرگەكەي دادەكەنى بۆ ئەوھى نەختى بەسئتەوھ، كە شەروالەكەي دادەكەنى دەبئىت كلكەكەي پئوھى و لە شوئنى خۆيەتەي، ئىنجا ئەوھى وە بىر دئتەوھ، كە بەيانى لە خەو خەبەرى بووھوھ زۆر بە پەلە جل و بەرگى لەبەر كرىدبوو، ھەموو ھەست و ھۆشئشى لەسەر ئەوھ بووھ چۆن بە زووترىن كات بچى و خاسەكە بكرئت بەر لەوھى خاسە باشەكان لە بازار نەمئىن، بۆيە ئەوھى ھەر لە خەيال نەبووھ، كە شەلوارەكە كلكەكەي شاردۆتەوھ و، خۆيو دۆستەكەئشى واپان زانىوھ لئى بزر بووھ.

بۆيە دەبى مرؤف ھەموو كاتئىك ئارام و لەسەر خۆ بئت و، زوو ھەلنەچئت و، باش بىر لە ھەموو شتى بكاتەوھ ئىنجا برپار بدات.

شیر و دۆلفین

جاریکیان شیریک له قهراغ ده‌ریاهه که له‌نیو دارستانیک ده‌ژیت و، هه‌ر له‌و ده‌ورو به‌رده‌دا دۆلفینیکی به‌دی ده‌کات و لی‌ی نزیکی ده‌بیته‌وه و پی‌ی ده‌لیت:

دۆلفین گیان؛ من دلنیام که من و تو ده‌توانین بین به‌ دوو دوستی دل‌سوژ و زۆر له یه‌کتیری نزیکی، من شای ئازده‌لامن و تۆش شای ماسییه‌کانی نیو ده‌ریای، با به‌لین به یه‌کتیری بده‌ین، که له کاتی ته‌نگانه‌دا هاوکاری یه‌کتیری بکه‌ین.

دۆلفینه‌که له وه‌لامدا ده‌لی؛ بیر و بوچوونیکی چاک و پلانیکی باش و به‌جی‌یه، ئیتر بی‌سی و دوو خو‌ی نقوومی ژیر ئاوه‌که ده‌کات و له‌به‌ر چاوان بز ده‌بیته.

ماوه‌یه‌کی به‌ سه‌ردا ده‌چیت، روژیکیان شیره‌که له‌گه‌ل مانگیه‌که لی‌یان ده‌بیته به شه‌پکی گه‌وره و، پی‌ویستی به یارمه‌تی دۆلفینه‌که ده‌بی بانگی ده‌کات، دۆلفینه‌که‌ش که گوئی له ده‌نگی شیره‌که ده‌بیته خیرا دیته قه‌راغ ئاوه‌که؛ به‌لام له‌به‌ر بی‌قاجی له‌وه زیتر ناتوانی بیته پیشه‌وه و نازانی چون فریای دوسته‌که‌ی بکه‌وی تا یارمه‌تی بدات و به‌لینه‌که‌ی پی‌ی دا بوو جی به‌جی‌ی بکات، ناچار به شیره‌که ده‌لیت:

«شیری هاوری‌م ببوره، که ناتوانم یارمه‌تیت بده‌م، چونکه من ناتوانم له نیو ئاوه‌که بی‌مه‌ ده‌روه، راسته من له نیو ده‌ریا دا زۆر به هی‌زم، به‌لام له ده‌روه‌ی ئاوه‌که هی‌چ توانا و ده‌سه‌لاتم نییه، دیاره ئه‌وه‌یش خه‌تای من نییه، چونکه خوای مه‌زن منی بو نیو ده‌ریا دروست کردوه و، گیان و ژیان پی به‌خشیوم».

من‌داله نازیه‌کان؛ ئه‌م چیرۆکه ئه‌و راستییه‌مان بو روون ده‌کاته‌وه، که نابی‌ داوای یارمه‌تی له که‌سێک بکه‌ین گه‌ر له توانای دا نه‌بیته.

شیریک و کهریک و ریوییهک

جاریکیان شیریک و کهریک و ریوییهک دهچنه راو، دواى ئهوهى راویکی باش دهکهن، دهگه ریینهوه و دهیانهوی ئه و نیچیرانهی گرتویانن دابهشی بکن.

شیرهکه به شانازییهوه کلکی خوی بادهدا و، دهلیت:

ئیستا دهتوانین خواردنیکی باش بخوین، ئاوریک له کهرهکه دهداتهوه و پیی دهلی، ده فهرموو تو دهتوانی دابهشی بکهیت.

کهرهکه نیچیرهکان دهکا به سی بهشی وهکو یهک، که شیرهکه چاوی پی دهکهوی زور تووره دهبی و به دهنگیکی بهرزوه دهنه ریئی و مستیک له دم و لمووزی کهرهکه دهوات و، ئینجا به ریوییهکه دهلی ده فهرموو ئه مجاریان تو دابهشی بکه.

ریوییهکه زور فیلباز دهبی ریژیکی زور له شیرهکه دهگری و زوربهی زوری گوشتهکه بو شیرهکه دادهنی و، که میکیشی بو خوی و، بهشی کهرهکه پیش نادات.

شیرهکه بهم رهفتارهی مام ریوی زور کهیف خوش دهبی و، تی رادهمینن و دهلی: ئا ئه میان ئهوپهپی عهالهته، ئهوه کی فیتری کردووی وا به باشی دابهشی بکهیت.

ریوییهکه له وهلامدا دهلیت: قوربان ئهوه کهرهکه فیتری کردووم، چونکه هر زوو حهزم بهوه نهدهکرد ئه و مسته کو لهیهی به دم و لمووزی ئه و کهوت، به منیش بکهویت. بویه پیویسته مروف پهن له خه لکانی دیکه وهرگریت.

مېرووله و كلۆ

هاوین دهبی و دنیاش زۆر گهرم دهبیته، مېروولهیهکه شهو و روژ کار دهکات بۆ ئەوهی خواردن بۆ وهرزی زستان بۆ خۆی دابین بکات.

مېروولهکه به ههول و کۆششیکێ زۆرهوه ئازووقهیهکی چاک بۆ زستان کۆ دهکاتهوه.

وهرز دهگۆرێ و وا رێک دهکهوێ ئەو سالهش زستانهکهی زۆر سارد دهبیته، روژیکیان له لانهکهی خۆیدا خهریکی خواردن دهبیته، لهپر کلۆیهکی لێ ودهر دهکهوێ و له سهرمان لهززی گرتوووه و، دیاره زۆریشی برسی دهبیته و، زۆر شوپین گهراوه خواردنی دهست نهکهوتوووه هانای بۆ مېرووله بردوووه، چونکه پیشتر ههستی بهوه کردوووه، که مېروولهکه ئازووقهیهکی باشی بۆ زستان ههڵگرتوووه.

کلۆکه له مېروولهکه نزیک دهبیتهوه و دهلێ:

«مېرووله گیان؛ زستانهکهی سهخته و منیش بهم سهرمایه نازانم چۆن خواردن بۆ خۆم پهیدا بکه، زۆریش برسیمه، تکات لێ دهکهم یارمهتیم بده و، نهختی له ئازووقهکهی خۆتم بدهیتی مهمنونت دهبم».

– مېرووله: کلۆ گیان؛ زۆر چاک دهزانی که من له هاویندا زۆرم ئەزیهت کیشاوه و ماندوو بوومه، تا ئەم بره ئازووقهیهکم بۆ خۆم دابین کردوووه، ئیستاش تۆ دتهوێ ههرا و به ئاسانی لێم ببیته هاوبهش!

– کلۆ: مېروولهی ئازیز؛ باوهر بکه من ئەو کات ههرا خهریکی گۆرانی گوتن بووم و، ماوهشم نهبوو ئازووقه بۆ خۆم کۆ بکهمهوه و بۆ ئەم زستانهی ههڵگرم.

– مېرووله: ده کهواته به درێزایی ئەم زستانهش سهما بکه، تا جهستهکهت گهرم دادێ و برسیتیت له بیر دهچیتهوه، ببوره من ناتوانم خواردنهکهی خۆم به تۆ بدهم.

مندال له شیرینهکان؛ له زوهوش پیشینانمان گوتویانه:

«مالی سپی بۆ روژی رهش».

مشک و مانگا

جاریکیان مشکیک کلکی مانگایهک دهگهزئ و، مانگاگه بهم رهفتاره زۆر تووره دهبی و دهیهوئ مشکهکه بگری و نازاری بدات؛ بهلام مشکهکه زۆر لهو خیراتر دهبی و یهکسهر بۆ نیو کونه دیواریک را دهکات.

مانگاگه له ههژمهتان نازانی چی بکا، به لهقه و به شاخهکانی دهکهوئته بهر دیوارهکه و دهیهوئ بیرووخینی؛ بهلام هیچی بۆ ناکرئ، چونکه مشکهکه بچووک و خۆشی له کونه دیواریکی بچووک ئاخنیوه و زهقهی چاوانیشی دئ.

مانگاگه ههچی دهکا و دهکۆشی هیچی بۆ ناکرئ و زۆریش تووره و ماندوو دهبیته له تاوانا له بهردهم دیوارهکه کفت دهکهوئته.

له ملامشهوه مشکهکه له کونه دیوارهکهوه هاوار دهکات و، دهلیت:

«مانگا گیان؛ مهرج نییه کهسیکی گهوره و به هیزو توانا ههموو جار سهرکهوتوو بیته، چونکه زۆر جارن ئیمهی بچووک له بهر ئهوهی زیرهکانه و به وریایی رهفتار دهکهین، بۆیه ئیمه سهردهکهوین و گرهوهکه دهبهینهوه.»

